

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Locorum co[m]munium Ioannis Eckij,
aduersus Lutheru[m] & alios hostes Ecclesiæ**

Eck, Johannes

Antverpiae, 1541

30 De baptismo puerorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35599

tum dicitur, non certe in vino, sed
in meo sanguine, non enim est testa-
mentū sine sanguine. Vide Paulum
ad Hebræos nono.

Psal. 103

Attende quomodo hæretici mo-
ti sunt sicut ebrius, & omnis sapien-
tia eorū deuorata est. Oecolampa-
dius anno, M. D. 24. mense Julio in-
dignabatur sanguinem Christi de-
negatum fidelibus in synaxi & an-
no nondum euoluto ipse cum com-
plicibus hæreticis denegat fidelib.,
& corpus & sanguinem Christi. Si-
milter Zwinglius, Carolo stadius
postquam tantum incendium de sa-
cramento sufflauit, iam palinodiam
cecinit, nō proposuisse se ista vt cre-
denda, neq; ista fore asserta ex spiri-
tu, aut sacris literis, sed certius in da-
ganda ex proprio capite ab eo esse
proposita. Vide quomodo stultus vt Eccle. 27
luna mutatur,

DE BAPTISMO

puerorum, XXX.

X 5 Hoc

DE BAPTISMO

Gen. 17

Hoc est pactū meū quod obseruabitis inter me & vos &c. Infans octo dierū circūcidetur in vobis &c. Masculus cuius præputij caro circuncisa nō fuerit, delebitur anima illa de populo suo, quia pactū meū irritum fecit. Modo hoc videtur baptismus in ecclesia, quod circuncisio in synagoga. Sicut enim per circuncisionem paruuli Iudæorum includuntur cum pacto diuino, sic & paruuli Christianorum non sunt excludendi à pacto dei, quare pueri sunt baptizandi, contra rebaptizatores, & puer nō baptizatus damnatur lege communi, cōtra Zuinglium, qui dum vnam hēresim rebaptizatorū vellet destruere, alias decem docet deteriores, contra expressas scripturas.

Mar. 10

Sinite paruulos venire ad me & ne prohibueritis eos, taliū est enim regnum dei &c. & complexans eos & imponens manus super illos, bēnedī

nedicebat eos: male faciunt ergo re
baptizatores, exhibentes pueros per
baptismum venire ad Christum.

Baptizate omnes gentes, ergo eti Mat, vlt
am paruulos.

Quoniā patres nostri omnes sub I. Cor. 10
nube fuerunt, & omnes baptizati
funt in mari & nube. Certum autē
est, quod etiam paruuli fuerunt sub
nube, & ita figuraliter baptizati.

Baptismus non est reiterabilis si-
ne sacrilegio, vnde Paulus. Impossi-
bile est eos qui semel sunt illumina-
ti, gustauerūt etiam donum cœle-
ste &c. & prolapsi sunt, rursus reno-
uari ad pœnitentiam. Nō negat rei-
terationem pœnitentiæ ut Nouatia
nus, sed renouationis, i. Baptismi.

Accedit usus & authoritas totius
ecclesiæ ab ipso Apostolorum tem-
pore, cui merito omnes filij deuoti
debent parere.

Dionysius de ecclesiastica hierar- Dio, c. 7
chia, quum dixisset paeros qui nec
X + dum

DE BAPTISMO

dum possent intelligere diuina, sa-
cri baptismatis fieri participes, sub-
dit. Istud cum piissimis ducibus no-
stris (ita solet appellare apostolos)
in mētē venisset, visum est admitte-
re infantes hoc modo, ut naturales
oblati paruuli, parentes puerū vni
ex fidelibus tradant præclaro diui-
narum rerum magistro, in hunc pre-
sul spondentem puerum iuxta san-
ctam educatam vitam requirit, ut
ab renūciationē profiteatur, fidemq;
fateatur. Ecce pueros baptizatos ab
Apostolis sub sponsione patrimonii

Cyprianus & totum concilium
Aphricanum ad Fidum, qui opina-
batur pueros intra secundum & ter-
tium diem constitutos, non debere
baptizari. Respondet Cyprianus:
Longe aliud in concilio nostro om-
nibus visum est, in hoc enim quod
tu putabas faciendum, nemo cōsen-
sit, sed vniuersi iudicauimus nulli
hominiū nato misericordiam dei
& grā

& gratiam denegandam.

Origenes, super epistola ad Romanos.

August, super Gen. li. 10. c. 23. Con suetudo matris ecclesiæ in baptizan dis paruulis nequaquam spernenda est, neque ullo modo superflua depu tanda, nec omnino credēda, nisi apo stolica esse traditio. Egit hanc cauf fam duobus libris ad Marcellinum, sub titulo, de peccatorū meritis & remissione, hos libros vidit Hiero nymus, & laudauit.

Hieronymus libro tertio aduer sus Pelagianos affirmat paruulos baptizari, ut eis peccata in baptis mate dimittantur.

Primus parabaptista fuit Agrip pinus Chartagineñ.

Concilium Mileuitanum contra Pelagianos hæreticos canone. 77. Item placuit, ut quicunq; paruulos recētes ab uteris marrum baptizan dos negat, aut dicit in remissionem

Tres hære
tici anathē
matizātur

X. 5 qui-

DE BAPTISMO

quidem peccatorum eos baptizari,
sed nihil ex Adam trahere originale
lis peccati, quod lauachro regenerationis expietur, vnde fit consequēs,
ut in eis formā baptismatis in remis
sionem peccatorum non vera, sed
falsa intelligatur, anathema sit: hic
à sacro cōcilio anathemate percuti-
tur Baldasar Hiebmair cum suis re-
baptizatoribus, negantes baptismū
paruulorum.

2. Ipse Zuinglius, qui negat pecca-
tum originale in pueris. Ideo non
deleatur in baptismo, vnde volens
hæresim de pueris non baptizandis
destruere, decem alias affert hæreses
quarū & illa vna est, pueros catho-
licorum &c. nō baptizatos saluari,
adde Augustinū vbi supra capite³³
similiter Hieronymum.

3. Tertio quidem nouellus hæreti-
cus Eberhardus Vniedense Canonis
eus regularis, apostata Halbersta-
tefi, qui concedit quidem peccatum
ori-

originale, tamē ait incertum an pu-
er baptizatus moriēs saluetur, quia
nescimus an recipiat fidem, & sic, si
non recipiat fidē remanet filius iræ
damnationis, Ecce in quo capita
scinduntur hæretici, contra Aposto
lum. Non id ipsum dicentes omnes.
Ratio id evincit in fide fundata, ha-
bent enim peccatum originale alie-
na prævaricatione contractum, cur
ergo pater misericordiarum domi-
nus non instituisset eis remedium,
ut & aliena voluntate cooperāte sa-
naretur + Quod autem peccatum
contrahant pueri, liquet ex Augustī
no & Hieronymo, vbi supra contra
hæresem Pelagianorū, & probatur,
Ecce em in iniuitatibus conceptus
sum, & in peccatis concepit me ma-
ter mea. Eramus natura filij ire si-
cū & cæteri. Omnes enim peccaue-
runt & egent gloria dei. Sicut per Rom. 3
vnum hominem peccatum in hunc Rom. 3
mundum intravit, & per peccatum
mors,

1. Cor. 2

Psal. 30

Ephe. 2

Rom. 3

Rom. 3

mors.

DE BAPTISMO

mors, & ita in oēs homines mors
pertransiit, in quo omnes peccau-
runt, hic Apostolus dicit in quo om-
nes peccauerūt, & Pelagiani & Zuin-
glius audent dicere, paruulos non
peccasse.

In quinta synodo Constantinopo-
li fuerunt dānati Parabaptistæ Zoa-
ra Syrus monachus, Seuerus Antio-
chenus, Pet. Antiochenus, Antymus
Trapezuntius, Petrus Apamarum,
Rom. 5 Et infra: Si in vnius delicto mors
regnauit per vnum, multo magis
abundantiam gratiæ & donationis
& iustitiæ accipientes in vita regna-
bunt (etiam paruuli in Christo rege-
nerati) per vnum Iesum Christum.
Et infra: Sicut per inobedientiā vni-
us hominis peccatores cōstituti sunt
multi, &c.

1 Cor. 1 Gratias ago Deo meo, quod ne-
minem vestrum baptizaui nisi Cris-
pum & Caium, ne quis dicat quod
in nomine meo baptizati sitis. Ba-
ptiza-

ptizauī autem & Stephanē domum
Si totam domum baptizauit, ergo
& paruulos huius domus.

Sicut in adam omnes moriuntur *1. Cor. 15*
(etiam paruuli) ita & in Christo om-
nes viuiscabuntur, etiam paruuli.
Hoc autem nō nisi per baptismum,
per quem Christo incorporantur. *Rom. 6*

Contra rebaptizatores, pro ba-
ptismo puerorum Oecolampadius
argutatur.

- 1 Rebaptizatores cōtēnūt vsum
Christianæ communitat̄.
- 2 Inductiua est illa sentētia secta-
rum schismatum & seditionum.
- 3 Quis ita docuit hactenus, aut
quis cōsuetudinē hanc obseruauit?
- 4 Quando tamē incepturn est in
ecclesia pueros baptizari, si aliquā-
do non baptizabantur?
- 5 Si pueri non sint baptizādi, hoc
probent prohibitum ex scripturis.
- 6 A tempore Apostolorum baptis-
mus non fuit prohibitus pueris.

Vultis

DE BAPTISMO

7 Vultis tot centena millia baptizatorum infantium nō acceptare pro Christianis fratribus?

8 Zwinglius inuchitur in eos quod non obrinebunt victoriam, quia etiam ante mille annos hoc attentantes succubuerunt.

9 Indignatur eorum nouitati. Si eo res progressa esset, inquit, quod quodlibet caput obliquum (quam primū aliquid noui & rari inphantiam veniret) mox sectam adhærentem excitaret, tot futuræ essent sectæ, & schismata, ut Christus in multa partiretur. Et infra: Quodlibet caput melancholicum, Saturnium, & singulare nititur propriæ sectam erigere.

10 Licet baptismus puerorum non sit clarus ex scripturis sacris, sicut & alia multa, tamen quia non sunt contra deum: sed cum deo, ideo sufficienda.

Antithesis, Hæc recensuimus, ut intelligant catholici.

- catholici, quomodo h̄eretici nequeunt se defendere contra h̄ereticos, nisi armis ecclesiæ, Nam quod Cyprianum Augustinum & concilium Mileuitanum inducunt, quādo Catholici id facerent, clamaret patres patres, Ponamus rem ante oculos.
1. Et Luther & Oecolampadius reīciunt v̄sum ecclesiæ in baptismo, & missa, & omnibus.
  2. Et h̄eresis Lutheri multas iam protulit sectas, & seditiones tam cruētas, quales nō sensit antea Germania, Vnde plus q̄ centena millia hominum periēre,
  3. Quis ita docuit, vt lingua Germanica baptizaretis? vt sacerdos Zwingl vxorē duceret? & Oecolampadius votum ac ordinem reīceret apostata?
  4. Si aliquando non fuit Quadragesima in ecclesia, quando ergo incepit? aut si olim non erat confessio ecclesiastica (quam auricularē vocant),

DE BAPTISMO

vocant) quando incepit?
§ Proabant hæretici, Nō exorcizan-
dum puerum, non habendos patri-
mos. Matrimonium non esse sacra-
mentum, confessionem non facien-
dam sacerdoti, & mille huiusmodi,
quæ prohibent, probet in quam pro-
hibita in scripturis.

¶ A tempore Apostolorum nō fuit
prohibitus cælibatus, benedictio
cereorum &c.

γ Vultis tot centena millia confi-
tētium, in missa offerentiū, eucharis-
tiam adorantium, vota religionis
seruantium, non acceptare pro ca-
tholicis, angustissima erit via ad
Christum.

§ Nectu obtinebis victoriam con-
tra imagines sanctorum, contra eo-
rum reliquias, contra peccatum ori-
ginale, quia Feliciani, Hæluidiani,
Pelagiani ante mille annos hoc at-
tentantes succubuerunt.

¶ Indignantur omnes catholici su-
per

per tot h̄eresum nouitatem, quod quilibet pro suo capite mutat, & cōfumdit missam, baptis̄mum, communio-
nem, & omnia officia ecclesiæ.

Dolent catholici permitti h̄ereti-
cis, tot sectarum nouitates, sunt Lu-
therani, Carolo statini, Zuingiani,
Oecolampadij, Rebaptizatores, Ca-
pharnaitæ.

Cur ergo Luther, Billicanus Carl-
stat, & tu ipse, nihil admittebas, n̄
si quod claris scripturis sacris proba-
retur. Existimantes validum esse ar-
gumentum in theologia. At non le-
gitur, ergo non est, cur iam traditio-
nes hominum capessitis, quæ verti-
go cerebrum vestrum dementauit?
Vbi est Zuinglii argumentū cornu-
tum, tui fratris Baldasaris Fridber-
gers? Supra titulo, 16.

¶ Obijciunt h̄eretici.

I Euntes in mundum vniuersum,
prædicate euangelium omni creatu-
re, qui crediderit & baptizatus fue-

Z ric,

Mar. vi. 10

DE BAPTISMO

rit saluus erit, ergo soli credētes ba
ptizandi.

Mat. vlt. 2 Euntes docete omnes gentes, ba
ptizantes eos in nomine patris & fi
lij & spiritus sancti, docētes eos ser
uare omnia quæcunque mandaui
vobis.

Act. 8 3 Eunicho annunciatatur prius
Act. 10 Euangeliū antequam baptizaretur
similiter Cornelio.

4 Cur duntaxat ter baptizabāt in
anno antiquitus, si pueri nati mox
baptizandi sunt?

5 Nicolaus papa incepit baptizare
pueros, sed scriptura baptismū pue
rorum ignorat.

¶ Respondent catholici.

De primo Christus loquitur de adultis, tam
& secundo apud Marcum quam Matthæum.
Notent tamen Lutherani ex verbis
Christi non sufficere, credere & ba
ptizari, sed oportere seruare omnia
quæ mandauit Christus.

Docentur etiam & credunt parue

littera

li in ecclesia saluatoris per alios , si- Aug. ad Bo
cut ex alijs quæ in baptismo remit- nifa.
tuntur peccata traxerunt. Idem Ma- De cons. d^o
ter ecclesia , os maternum paruulis 4. c. Mater.
præbet, vt sacrī mysterijs imbuātur
quia nōdum possunt corde proprio Rom. 10
eredere ad iustitiā , nec ore proprio
confiteri ad salutem. Si autem pro-
pterea recte fideles vocantur , quo-
niā fidem per verba gestantiū quo-
dammodo profitentur , quiur etiam
non pœnitentes habeantur quū per
eorundem verba gestantium , diabo-
lo & huic sæculo abrenūciare mon-
strentur. Hæc ille. Cuius assignatur
ratio , quia regeneratio spiritualis ,
est quodammodo similis nativitatē
carnali , quantum ad hoc quod sicut
pueri in maternis vteris constitu-
ti , non per seipso nutrimentum ac-
cipiunt , sed ex nutrimento matris
sustentantur : ita etiam pueri non-
dum habentes usum rationis , quasi
in utero matris Ecclesiæ constituti ,

Z 2   non

DE BAPTISMO

non per seipso, sed per actum ecclæ salutē suscipiunt. Et ita fides aliena, puta ecclesia parentum, & patrorum offerentium paruulos ad baptismum sufficit eis ad salutem, sicut fides offerentium paralyticum quorum fidem videns Iesus, ait illis: Confide fili, remittuntur tibi peccata tua. Ita fides Ceturionis obtinuit puerō salutem. Et fides mulieris Cananæ impetravit filię suæ à demonio possessæ liberationem. &c.

Mat. 9.
Mat. 18.
Mat. 15

De tertio. Eunuchus fuit adultus, & similiter Cornelius.

De quarto. Illud fuit pro adultis, nō pro pueris, & bis tantū siebat solennis baptimus adulterū in Pascha, & Pentecoste. Non ter, vt Oecolampadius somniat, velut ex Siritio, Leone Gelaſio & Gerundinensi concilio liquet.

Non esse Nicolai papæ inuentum, ex Hieronymo, Augustino, & Cypriliquet, qui 400 aut 600 annis Nicolum

laum præcesserunt. Nulla vidi scrip-
pta rebaptizatorum, audio esse plæ-
runq; homines indoctos, temerarios
& qui Latinam linguam non cal-
leant, vno dempto Balthasare Hieb-
mair Fridbergerio, qui narratur esse
author huius perditæ sectæ, is dum
communionem sedis apostolicæ ha-
beret, doctoratus honore fungeba-
tur. Det ei deus vt possit humen cer-
nere verum.

Cōbuslus
est Viennæ
1528.

DE LIBERO AR-
bitrio. XXXI.

HAERETICI hic resuscitauerūt **H**ereticoru
olim extinctā hēresim Mani **i**nfania,
chēi, primo quidē negarunt
liberum arbitriū se habere actiue ad
bonū opus, quia illud totū & totali-
ter fieret à deo, dein Luther iſanus
factus, negauit omnino liberū arbī-
trium, quia omnia de necessitate ab-
soluta eueniunt, quod olim stupidū
Stoici, Empedocles, Critolaus, Dio-
dorus, & alij errantes dixerunt.

Z 3   Dixit

